

Londres, 27 (A. N. Brasil)—Numerosas formações de aviões de caça britânicas chegaram, hoje, à Noruega...

Wojna w Europie

Londyn, 27 (BBC. Agencja Angielska)—Oddział wojsk francusko-brytyjskich zajął doliny, położone na południe od miejscowości Trondheim...

W dolinie rzeki Gudbrandsdal toczy się zacięta walka. W miejscowości Lillenhammer pochód wojsk niemieckich został zupełnie wstrzymany...

Angielska agencja BBC donosi z Londynu, że z każdym dniem wzrasta ruch wojenny tak na morzu jak i na lądzie w Norwegii...

Londyn, 27 (BBC. Agencja Angielska)—Lotnictwo alianckie przeprowadziło szereg ataków na lotniska norweskie i duńskie...

Utworzono w Norwegii bazy lotnicze dla lotnictwa francusko-brytyjskiego wskutkiem czego wzrosły siły w powietrzu...

Londyn, 27 (BBC. Agencja Angielska)—Ruiny lotniska w miejscowości Stavanger były ostatnio atakowane przez lotników alianckich...

Londyn, 27 (BBC. Agencja Angielska)—Jeden angielski samolot wyładowczy spotkał się w czasie swego lotu z dwoma niemieckimi bombowcami...

Londyn, 27—Agencja Krajowa Brazylijska donosi: angielscy rzeczoznawcy wojskowi są zdania, że kraje bałkańskie zmobilizują natychmiast 7 milionów i 300 tysięcy żołnierzy...

Rzym, 27—Brazylijska Agencja Krajowa donosi: włoski polityk Dino Grandi, przemawiając na zebraniu faszyzistów, oświadczył, że...

Potrzeba służącej dobrej i uczelnej, którzy umiały gotować; dobre wynagrodzenie. Blizsze informacje u Pani Cecilia Müller (wdowa) rza Comendador Araujo 802 w Kurytybie.

Comité de Socorro às Vitimas da Guerra na Polónia

(Autorizado pela Cruz Vermelha Brasileira) Divisão Paranaense Presidente: Dr. Vitor do Amaral; Secretario Geral: Dr. B. O. Rogucki...

Już zebrano przeszło 100:000\$000 na ofiary wojny w Polsce

W ostatnich dniach, w wielu miejscowościach spontanicznie urządzono szereg festiwalów, z których dochód przeznaczono na ofiary wojny w Polsce...

Wśród ofiar od poszczególnych osób, należy podkreślić dar państwa Jerzego i Heleny Łęckich z Foz do Iguaçu...

Nos últimos dias, em muitas localidades foram organizadas diversas festas, com o fim de obter lucro para as vitimas da guerra na Polónia...

Entre as ofertas individuais, é preciso acrescentar a de Srs. Jorge e Helena Łęcki de Foz do Iguaçu, que ofereceram a notável quantia de 2:000\$000...

ZŁOŻYLI NA OFIARY WOJNY W POLSCE

Z przesłania 98:201\$000

Ksiądz Stanisław Piasecki 100\$, zebrane na nabożeństwo za poległych; Składowa podczas nabożeństwa w Serrinha 28\$, Po 10; Marcin Gołębiewski z Serrinha, Razem 158\$000

Z listy Stanisława Dutkiewicza z Getulio Vargas RGS: Dochód z zabawy zorganizowanej przez Edwarda i Władysława Glowackich 50\$, Stanisław Dutkiewicz 20\$, Złożyli po 10\$: Franciszek Juchniewski, Michał Falkowski, Czesław Brzezinski, Mikołaj Kuckowski, Wacław Dzięgielewski...

Z okazji odpustu św. Józefa w Agua Branca, parafia urządziła różne imprezy, które przyniosły 531\$300 dochodu; sprzedaż znaków Komitetu 79\$000, sprzedaż obrazków 15\$, Siostry Rodziny Marii z Agua Branca ofiarowały 10\$, Ignacy Wisniewski 10\$, Malesze 65\$000

Za pośrednictwem 'Gazety Polskiej': Państwo Jerzy i Helena Łęczy z Foz do Iguaçu: Jednorazowo 2:000\$000 deklarują miesięcznie po 100\$, za pierwsze 6 miesięcy wojny wpłacają 600\$, Stanisław Palusz z Kurytyby 100\$, A. Soltys z S. Fausta 2\$, Razem 102\$000

Wszystkim ofiarodawcom, wyżej podanym, Paraski Komitet Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce, śle gorące podziękowania.

Comité de Socorro às Vitimas da Guerra na Polónia. Curitiba — Av. Dr. Jaime Reis, 583 — Caixa Postal 155 — Paraná

Nenhum estrangeiro poderá ser diretor de estabelecimento de Ensino

Rio, 25 — Em circular publicada no 'Diário Oficial', o sr. Lafayette Belmont Garcia, Diretor da Divisão do Ensino Comercial do Departamento Nacional de Educação, esclarece aos inspetores do ensino comercial, que nenhum estrangeiro poderá ser diretor de estabelecimento de ensino...

Estão dispensados dessa exigência os diretores de estabelecimentos pertencentes a congregações religiosas especializadas, que mantenham institutos em todos os países, sem relação alguma com qualquer nacionalidade.

No curso propedeutico os únicos professores estrangeiros que poderão exercer o magisterio, são os que, não naturalizados, se achavam todavia em exercício, devidamente registrados no Departamento Nacional de Educação, na data da promulgação da Constituição de 10 de novembro.

Os professores estrangeiros não naturalizados, dos cursos técnicos, só poderão continuar nos seus cargos se já os ocupavam regularmente a 10 de novembro de 1937.

Os brasileiros por naturalização, sómente poderão inserir-se em concurso para o provimento de cargos dos cursos técnicos, depois de apresentarem provas de haverem efetivamente prestado o serviço militar no Brasil.

Na cursach wstępnych, nauczyciele nie obokrajowcy, jedynie ci mogą wykonywać zawód nauczycielski, którzy choć nie naturalizowani, uczyli i byli należący zarejestrowani w krajowym Departamencie Nauczania w chwili ogłoszenia Konstytucji z 10 listopada.

Z Brazylii

Starek wojenny zbudowany w Brazylii Starek 'Paraguassu', jako pierwszy okręt wojenny, zbudowany w brazylijskich dokach 'Arsenal da Marinha', wyruszy wkrótce w awa pierwszą podróż.

do ujścia rzeki, która popłynie do Stanu Mato Grosso, 'Paraguassu' będzie eskortowany przez dwa wojenne statki: 'Carloca' oraz 'Cananéa'...

'Paraguassu' navio de guerra fabricado no Brasil Rio, 27 — Está ultimando seus preparativos de viagem o 'Paraguassu'...

Wzięcie trzech fałszerzy pieniędzy. Z Porto Alegre donoszą, że dzięki skutecznym czynnościom policji z muni-cypium Taquara, pochwyciono na gorącym uczynku w Vargem Grande, w piątym dystrykcie powyszego muni-cypium, trzech osobników...

Presos no Rio Grand tres falsificadores de moedas Porto Alegre, 27 — Numa feliz diligencia a policia do municipio de Taquara prendeu em flagrante, em Vargem Grande, 5.º distrito daquele municipio, tres individuos quando fabricavam moedas falsas.

Zmarł przemysłowiec Francisek Martinelli Dzienniki rioskie zamieściły wiadomość o zgonie przemysłowca Franciszka Martinelli. Zmarły był jednym z najwybitniejszych przedstawicieli handlu i przemysłu w São Paulo, Santos i Rio; należał po firmy 'Bracia Martinelli'.

Faleceu o Comendador Francisco Martinelli Rio, 26 — Os jornais neorologistam o comendador Francisco Martinelli, hoje falecido. Figura das mais destacadas do comercio e industria de São Paulo, Santos e Rio, integrando a firma Irmãos Martinelli, o extinto muito cooperou para o progresso comercial e industrial dessas tres cidades...

Gorączka złota w Minas Gerais Rioskie gazety, w dosadnych tytułach zamieściły wiadomości, przesłane z Minas Gerais, a doszły do 'gorączki' złota, która ogarnęła tereny złotodajne, gdzie około tysiąca kopaczy pracuje bezustanku w poszukiwaniu złota.

Febre de Ouro em Minas Gerais Rio, 26 — Os jornais abrem colunas nos titulos expressivos sobre as noticias procedentes de Minas Gerais, relatando o febril entusiasmo de que se acham possuidos os ouro-pretenses, onde cerca de mil faiscadores trabalham intensamente na busca do ouro.

Z powoda przypadających w środę, feriado, a w czwartek uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego, następnym numer 'Luda' ukaze się w przyszły wtorek.

Por motivo do feriado de 1º de Maio e festa de Assunção do Nosso Senhor, dia 2 de maio, a seguinte edição do 'Luda' aparecerá só na próxima terça-feira.

POMOC AMERYKAŃSKA DLA POLSKI

Angers, 30. (C.I.D., agencja polska) — Ambasador Hugh Gibson, pierwszy były ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce, a następnie ambasador w Brazylii oraz Belgii, został zamianowany generalnym delegatem na Europę Amerykańskiej Komisji Pomocy dla Polski.

Apolo americano à Polónia

Angers, 30 (C. I. D. Agencja polonesa) — O Embaixador Hugh Gibson, primeiro representante dos Estados Unidos na Polónia e a seguir Embaixador no Brasil e na Belgica, foi nomeado o representante geral, na Europa, da Comissão Americana de Socorro à Polónia.

Telegram Prezydenta Polski dla króla Norwegii

Angers, 30 (C.I.D.—agencja polska) — Prezydent Polski wysłał z Angers do Hakoma VII, króla Norwegii, następujący telegram: 'W piękim doświadczeniu, jakie przechodzi szlachetny Naród Norweski, odczuwam potrzebę wyrażenia Waszej Królewskiej Mości uczucie głębokiego podziwu, jaki żywi Polska, patrząc na bohaterki opór, ze strony narodu pokójowego przeciw brutalnej agresji, której jeszcze raz dopuścili się Niemcy.'

Telegrama do Presidente da Republica Polonesa ao Rei da Noruega

Angers, 30 (C. I. D.—Agencia polonesa)—O Presidente da Polónia dirigiu de Angers a S. M. Haakon VII, Rei da Noruega, o seguinte telegrama: 'Na dura provação que atravessa a nobre Nação Norueguesa, faço questão de expressar a V. M. os sentimentos de profunda admiração, com os quais a Polónia segue a heroica resistência, oposta por um povo pacífico á covarde agressão, cometida, mais uma vez, pela Alemanha. Assinado: Władysław Raczkiewicz.'

Spotkanie generała Sikorskiego z generalem Gamelin

Angers, 30 (C. I. D.—agencja polska) — General Sikorski, naczelny wódz wojsk polskich, przeprowadził rozmowę z generałem Gamelin, naczelnym wodzem alianckich sił lądowych. Spotkanie to odbyło się dnia 17 kwietnia, a miało na celu przeproszenie udział wojsk alianckich na rozmaitych terenach operacji wojсковych.

O General Sikorski recebeu pelo General Gamelin

Angers, 30 (C. I. D. Agencia polonesa) — O General Sikorski, Comandante em Chefe do Exército Polones, teve uma entrevista com o General Gamelin, Comandante em Chefe das Forças Terrestres. Esta entrevista que se efectuou no dia 17 do corrente, tinha por fim precisar a participação do exercito aliado, nas diferentes zonas de operação.

O General Gamelin, estava acompanhado do Chefe da Missão Militar Franco Polonesa, General Denain, e de seu ajudante de ordens, o Coronel Petibon. Por sua vez, o General Sikorski estava acompanhado do primeiro sub secretario do Estado no Ministerio dos Negocios Estrangeiros, o General Kukiel, e do Chefe do Estado Maior, o Coronel Kędzior.

FALECIMENTO DO DR. ZDENCZO GAYER

Faleceu domingo, em nossa capital, o dr. Zdenczo Gayer, conhecido engenheiro que ha longos anos residia entre nós. O extinto, que era natural da Tchecoslovaquia, nasceu na cidade Prerow. Foi professor de varias escolas agricolas de Moravia e diretor da escola secundaria de agricultura em Wyshrow.

Emigrando para o Brasil procurou o Paraná, onde se consagrou à Agricultura. Como colaborador do ministro de Agricultura dr. Simões Lopes e em seguida do coronel Romario Martins, prestou relevantes serviços na trituração, seleção de sementes, ultimamente trabalhou na seleção de cevada e de batatas.

Era consorciado com d. Josefina Gayer, de cujo consorcio ha os seguintes filhos: Zdenca, Valdomiro, João, Vera e Zdenco. Era sogro do nosso conterraneo professor João Cho-rosnicki, conhecido jornalista.

POTRZEBA

dobrych cieśli i stolarzy do pracy, w mieście Parana... Placa dobra z zgodynie (z kwalifikacjami):

Zgłoszenia: Irmaos Rizental, Parana, C. P. 114.

Dr JAN SKALSKI

Chirurg - Dentysta Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio.

Culcas para chirmarão od 18000 do 25000, bombas para chirmarão od 18000 do 15000, polskie zylетки od 600 rs., polskie pocztówki od 500 rs., kogutki na ból głowy, najlepsze w świecie 5-2500, polskie ołówki 400 rs.

Florecki CHARUTARIA LIBERTY Pracza Tiradentes 305.

Do Szan. Pań!

Dziś można się z pewnością wyleczyć z piegów, przyszców i plam na twarzy.

KREM Antisardina usuwa je zupełnie w paru tygodniach.

Do nabycia w aptekach, drogeriach i perfumeriach.

Od dziś, dnia 30-go kwietnia 1940 roku

Browar „Atlantica”

puszcza w obieg

W tej porze roku poleca się tylko te wyborne gatunki piwa - jasne i ciemne Atlantica - Bock czyli Bode

Nowoczesny środek wzmacniający w likorze SADOŁ

daje apetyt, ramieńce na twarz, wzmacnia kości, nerwy, serce i krew proś zawsze o prawdziwą markę z Laboratorium Chemicznego FERNANDO BOETTGER, Brusque, Sta. Catarina

Do nabycia we wszystkich Drogeriach i Aptekach. Przedstawiciel na Parane: J. GEISLER, - Curitiba - Rua Conselheiro Barradas nr. 1399

Dr. Janina Furmaniak

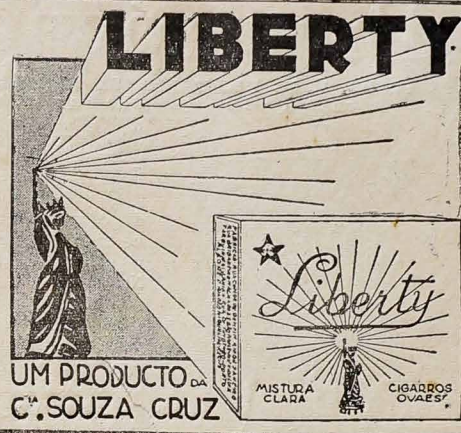
Chirurg - Dentysta Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio.

Tabaki w liściach, brzytwy po 12000 do 35000, krzemienie i oselki do brzytwy, kapoty od 3500 do 12000, karty do gry od 4000 do 10000, fajki od 1500 do 75000, cygarnice od 4500 do 30000.

„A VENCEDORA”

FRANCISZKA LACHOWSKIEGO Curitiba - Rua Cabral Nr. 451 - Telefon 1351 Największa fabryka cukierków i karmelków w Paranie, w najrozmaitszych i najlepszych gatunkach w papierki owijanych, które sprzedaje się po cenach bardzo przystępnych.

LICYTATOR URZĘDOWY STANU PARANÁ FRANKLIN SOARES JUNIOR Podejmują się wysprzedaży na licytacji po domach. Przyjmują wszelkie towary, meble, maszyny, zwierzęta domowe etc. w każdym municypium i mieście Stanu.

Sklep

Artykułów spożywczych Rocha Pekarza i Tomasza Kubisa Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkta krajowe. - Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.

LEN! LEN! LEN!

„SOFITEX” w Gruz Machado i Marechal Mallet Fabryka kupuje za gotówkę po najlepszych cenach wszelkie ilości słomy i nasienia lnu.

DR. BRONISŁAW OSTOJA ROGUSKI i Dr. JAN RADZIWIŃSKI - Adwokaci Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze. Inwentarizacje. Przyjmują pełnomocnictwa do zastawiania wszelkich spraw przy urzędach stanowych i federalnych.

SŁOWO BOŻE

NA NIEDZIELĘ SZÓSTA PO WIELKANOCY

W on czas mówił Jezus uczniom swoim: Gdy przyjdzie Pocieszyciel, którego Ja wam posłał od Ojca, Ducha prawdy, który od Ojca pochodzi, On i Mnie świadectwo dawać będzie, i wy świadectwo wydać będziecie, bo ze Mną od początku jesteście.

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO APOSTOLSKIE DLA NARODU POLSKIEGO

Angers, 30 (C.I.D.) - agencja polska - W dniu 15-go kwietnia Prezydent Rzeczypospolitej Polski w Angers otrzymał za pośrednictwem Księdza Nuncjusza Alfredo Paccini, który jest przedstawicielem Stolicy Apostolskiej przy Rządzie Polskim, orędzie Jego Świątobliwości Piusa XII.

Najwyższy zwierzchnik Kościoła nie przestaje modlić się do Boga za Polskę, prosząc Go, by zesłał dla Polski dnia szczęśliwsze i to jak najrychlej.

ŚLUBY I CHRZTY WZBRONIONE

Angers, 30 (C. I. D.) - agencja polska - W drugiej połowie grudnia ubiegłego roku, zakazano na całym terytorium, okupowanym przez bolszewików, zawierania ślubów kościelnych, udzielania chrztów oraz dzwonienia po kościołach.

Benção Pontificia para a Nação Polonesa. Angers, 30 (C. I. D. Agencia Polonesa) - O Presidente da Republica da Polonia recebeu, em Angers, no dia 15 de Abril, o Monsenhor Alfredo

Paccini, Encarregado de Negocios da Santa Sé, junto ao Governo Polonês, que lhe remeteu uma mensagem de S. S. Pio XII. Nesta mensagem, escrita do proprio punho, o Santo Padre expressa seus sentimentos paternais pela Nação Polonesa, sublinhando quanto o futuro desta nação o interessa.

Wiadomości z frontu wojennego

London, 28 (B.B.C.) - agencja angielska - Komunikat brytyjskiego Ministerstwa Wojny głosi, że nowe oddziały francusko-angielskie przewieziono do Norwegii w punkcie, który łączy się w linii prostej z doliną Gudbrandsdal (połudn. Norwegia); w ten sposób nowe posiłki przybywają pewnie drogą kolejową do oddziałów, które walczą przeciw Niemcom.

London, 28 (B. B. C.) - agencja angielska - Oddziały niemieckie, atakujące pozycje francusko-angielsko-norweskie, zmuszają do maszerowania przed frontem swych kolumna kobiety i dzieci, które w ten sposób tworzą żywy wał dla oddziałów atakujących. W kilku wypadkach zmuszono jeńców wojennych do maszerowania na czele wojsk niemieckich.

London, 28 (B. B. C.) - agencja angielska - Pewien oficer angielski, nieoczekiwanie świadek bombardowania przez Niemców miasta Namsos, opowiada następująco: Samoloty niemieckie zrzuciły swój lot, zrzucając bomby zapalające na domy śródmiasteczka z wysokości nie przekraczającej 30 metrów.

O Sumo Pontifice não cessa de rogar a Deus pela Polonia, pedindo-Lhe que conceda à Polonia dias melhores, num futuro muito proximo.

A mensagem pontificia termina com uma benção apostolica, concedida ao Presidente da Republica e a toda a Nação Polonesa.

Proibidos casamentos e batizados

Angers, 30 (C. I. D. Agencia polonesa) - Na segunda quinzena de Dezembro, foram interditos em todo territorio ocupado pelos russos, casamentos religiosos, batizados e o badalar dos sinos. Os objetos do culto foram selados.

London, 28 (B.B.C.) - agencja angielska - Komunikat brytyjskiego Ministerstwa Wojny głosi, że nowe oddziały francusko-angielskie przewieziono do Norwegii w punkcie, który łączy się w linii prostej z doliną Gudbrandsdal (połudn. Norwegia); w ten sposób nowe posiłki przybywają pewnie drogą kolejową do oddziałów, które walczą przeciw Niemcom.

London, 28 (B. B. C.) - agencja angielska - Niemieckie kolumny zmotywowane używają tych samych sposobów wojowania, które im przyniosły zwycięstwo w Polsce, przeprowadzając gwałtowne ataki przeciw wojskom francusko-angielsko-norweskim, które zajmują dolinę Gudbrandsdal.

London, 28 (B. B. C.) - agencja angielska - Oddziały niemieckie, atakujące pozycje francusko-angielsko-norweskie, zmuszają do maszerowania przed frontem swych kolumna kobiety i dzieci, które w ten sposób tworzą żywy wał dla oddziałów atakujących. W kilku wypadkach zmuszono jeńców wojennych do maszerowania na czele wojsk niemieckich.

Noticias da guerra. London, 28 (B.B.C.) - Agencia inglesa - O comunicado do Ministerio

da Guerra britanico diz, que novos destacamentos do exercito franco-britanico desembarcaram na Noruega num ponto que tem ligação directa com o vale de Gudbrandsdal assim que os reforços estão chegando constantemente por via ferrea ás tropas empenhadas na luta contra os alemães.

London, 28 (B.B.C.) - Agencia inglesa - As tropas germanicas, atacando as posições franco-anglo-norueguesas obrigam a marchar diante de suas colunas mulheres e crianças, que devem formar deante de seus corpos um anteparo para as ondas de atacantes.

London, 28 (B.B.C.) - Agencia inglesa - Um oficial britanico teste munha ocular do bombardeio da cidade de Namsos pelos alemães conta o seguinte: Os aeroplanos germanicos abaxaram o voo e lançaram bombas incendiarias sobre as casas de centro d'uma altura que não excedia a 30 metros.

London, 28 (B. B. C.) - Agencia inglesa - As colunas motorizadas alemãs, querem adatar a mesma estrategia, que lhes deu a victoria na Polonia e lançaram um ataque violentissimo ás forças anglo-franco-norueguesas, que occupam o vale Gudbrandsdal.

CUKIERNIA POLSKA „MAZURKA” F. SZAŃKOWSKA & SYN S. Paulo, ul. Sebastião Pereira, 116 (Sta Cecilia), Tel. 5-5403

fol encarniçadíssima. Os tanques voltavam durante algumas horas consecutivas ao ataque, porem a natureza do terreno impossibilitava uma ação de surto, pois o exercito aliado occupa colinas e montanhas, que margeam o citado vale. A ação dos gigantescos tanques alemães foi apoiada pela aviação mas todos os ataques, que se sucediam como ondas do mar, foram repellidos, tendo sido enorme numero de baixas, sofridas pelos atacantes que além de mortos e feridos deixam diante das posições dos aliados, montões de tanques destróçados. Foram abatidos nesta luta muitos avioes germanicos.

Bolesław Jakubowski

Zmarł dnia 10-go kwietnia b. r. zapatrzony S. W. Sakramentami, po przeszło rocznej chorobie, w kolonii Carlos Gomes (Stan Rio Grande do Sul). Zmarły jest synem Andrzeja i Julii Jakubowskich, liczył 27 lat; pozostawił żonę Barbarę z Babińskich i troje dzieci. Zwłoki odprowadził bardzo liczne tłumy wiernych.

Klinika Dentystyczna WINCENTY FLENIK Chirurg - Dentysta. Wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki. Specjalność: Wrywanie zębów bez bólu, leczenie fistuli i innych komplikacji jamy ustnej. Wprawianie sztucznych zębów. CENY PRZYSTĘPNE Godziny przyjęcia: od 8-12 i od 1-6. Rua Saldanha Marinho 593.

Przemówienie

POŚLA R. P., DR. TADEUSZA SKOWROŃSKIEGO,
na Święto Narodowe 3-go Maja 1940 roku.

Wojna, która toczy się obecnie i której ofiarą padła w pierwszym rządzie Polska, nie ma przykładów w historii świata.

Najeźdźcy nie uznają żadnej moralności i żadnych praw, ani ludzkich ani boskich. Wszystkie traktaty i zobowiązania międzynarodowe gwałcone są z niewiarogodnym cynizmem. Nie chodzi tu, jak w poprzednich wojnach, o zawładnięcie tą czy inną prowincją, czy też o uzyskanie przewagi militarnej. Wojna dziejsza — to walka państw zaborezych o panowanie nad światem, to zniszczenie tych wszystkich, którzy tej światobójczej idei ośmielili się przeciwstawić, to tryumf brutalnej siły, zelazna maszyna i pięść, to chęć, zdeptania najcenniejszych ideałów ludzkości, jakimi są wiara, wolność i honor narodów.

Ofiarą tej niszczycielskiej siły i przemocy stała się Austria, Czechosłowacja, Litwa, ostatnio zaś Finlandia, Dania i Norwegia, drząc przed nią wszystkie państwa neutralne w Europie. Siłę tej przeciwstawiła się Polska.

To też dziś dopiero — po siedmiu miesiącach zmagaj wojennych, świat cały zaczyna rozumieć i doceniać, czym była ofiara Polski, jak wielkie znaczenie dziejowe miała nasza heroiczna obrona, w imię jakich wartości moralnych i cywilizacyjnych Naród Polski wolał podjąć nierówną walkę, niż ugnać się bez protestu przed wola najeźdźców.

Trzeba było dopiero przykładu Norwegii, żeby świat zrozumiał, że zbrojny nasz opór, który w pierwszej chwili wydawał się tak krótki i tak niedostateczny — był w rzeczywistości, wobec perfidnych metod wojny błyskawicznej — wysiłkiem wielkiej miary, i że zaważył on decydująco na dalszych losach wojny i przyszłego zwycięstwa.

Norwegia, która znajdowała się w warunkach geograficznych i terenowych nieskończenie bardziej pomyślnych niż Polska, będąc krajem górzystym, poprzecinanym głębokimi fiordami, posiadając wspaniałe fortyfikacje i łączność poprzez morze z potężną flotą Aliantów — została okupowana przez korpus ekspedycyjny niemiecki w ciągu jednej nocy. Kilka godzin wystarczyło, aby wojska niemieckie oładnęły całym terytorium Danii.

A Polska? Polska broniła się cały miesiąc przeciwko nie nadwyżonej jeszcze podówczas niezmiernie potężnej i sojuszniczej. Broniła się w najtrudniejszych terenowych i strategicznych warunkach, nawet wtedy, gdy wszystko już uważano było za stracone, a każdy opór — wydawał się bezcelowym wysiłkiem. Broniła się bohaterką załoga Westerplatte i Helu, gdy wyczerpały amunicję, mogła przeciwstawić armatom pancerników już tylko własne piersi; broniła się napół zburzona Warszawa, świecąca luną pożarów, a gdy wróg obwieścił światu, że zdobył już i pokonał definitywnie nieugięta

Polskę — jeszcze w połowie października, armia polska stoczyła regularną bitwę pod Kockiem.

To też słusznie można powiedzieć, że wystarczy wzięcie grudek ziemi polskiej w dłonie a popłynę z niej krew i łzy całego Narodu.

Ale wróg w swej nienawiści i chęci panowania nad podbitymi państwami dążył nie tylko do przelania ostatniej kropli krwi polskiego żołnierza. Chodził mu o zniszczenie całego Narodu. Wszystko prowadzi do z góry nakreślonego celu: masowe rozstrzelania, deportacje milionów Polaków z ich odwiecznych siedzib z Wielkopolski, Pomorza i Śląska, ucisk religijny, konfiskaty mienia i własności rolnej, planowe niszczenie pomników, gmachów, kościołów, zabytków przeszłości, najcenniejszych pamiątek polskiej kultury i sztuki, bibliotek, uniwersytetów, szkół — wszystkie te środki są dobre, gdy chodzi nie tylko o eksterminację Narodu w materialnym tego słowa znaczeniu, ale i o unicestwienie jego

duchowych zdobyczy, jego kultury, jego całego historycznego dorobku.

Mylą się jednak Niemcy, ze swymi sojusznikami Bolszewikami, myśląc, że uda im się zgnać 35-milionowy Naród, myślą się ci którzy mniemają, że metodami przemocy zdawia państwo o tysiąc letniej tradycji i kulturze, które nie przejmie nigdy obcych haseł i narzuconych mu siłą materialistycznych, antychrześcijańskich koncepcji wroga.

Postawa społeczeństwa polskiego pod okupacją jest nieugięta, mimo prześladowań, głodu i okropnych warunków, w jakich żyją dziś miliony obywateli polskich. Wszystkie klasy społeczne, wszystkie narodowości, zamieszkujące Polskę, są zbratane we wspólnym wysiłku przetrwania i doczekania tej chwili, gdy jutrzemka swobody zaświta znowu nad naszą Ojczyzną.

Ale nietylko przetrwać jest naszym hasłem i obowiązkiem. Musimy też i walczyć, gdyż tylko Naród opierający się na sile zbrojnej jest pełnowartościowym elementem, świadomym swych praw i celów. Musimy przyczynić się we wspólnym wysiłku z naszymi potężnymi sojusznikami do obalenia i zniszczenia nieprzyja-

ciela, tak aby przyszłe nasze pokolenia mogły przez dziesiątki lat żyć w wolności i zacząć dobrodziejstw pokoju.

Armia nasza we Francji i Anglii — rośnie z każdym dniem liczebnie i jakościowo i odnosi już pierwsze zwycięstwa w powietrzu i na morzu. Nasiłotnicy strącają pierwsze aeroplany niemieckie na froncie zachodnim, a nasze łodzie podwodne zatapiają jednostki floty niemieckiej. Polska eskadra morska, choć liczebnie niewielka, ale ożywiona niebywałym duchem brawury i słusznego odwetu, wdarła się u boku floty Brytyjskiej na morze Bałtyckie, stanowiąc niezmiernie cenny element dla naszej sojusznicki, dzięki swej doskonałej znajomości wód Bałtyku.

W niedługim już czasie również i nasza armia lądowa zmierzy się z wrogiem.

Rodacy! Pierwszy to raz w naszej historii obchodzimy w tak smutnym, ale zarazem w tak podniosłym nastroju rocznicę Konstytucji 3-go Maja — Święta Narodowego Polskiego. Dzień ten, będący symbolem wolności i sprawiedliwości społecznej Narodu Polskiego z końcem XVIII-go wieku — niech będzie dziś dla nas symbolem zjednoczenia i niezło-

mnej naszej wiary w zwycięstwo. Polacy zamieszkali w Brazylii dali już liczne dowody swej solidarności z cierpiącym Narodem Polskim, składając hojne ofiary dla ulżenia niedoli swych niezapomnianych Współbraci.

W obliczu ciosu, który spadł na nas, wszyscy podali sobie branie dłonie i wszystkich zagrzewała tylko jedna myśl, jedno dążenie, jeden wzniosły cel.

Godne, i nacechowane pamiennym patriotyzmem, zachowaniem się Polaków na gościnnej Ziemi Brazylijskiej — wzbudzają powszechny szacunek otoczenia. Stałe objawy sympatii Społeczeństwa Brazylijskiego dla naszej Świętej Sprawy pięknie świadcza, jak szlachetny ten Naród wysoko ceni ideały wolności i sprawiedliwości dziejowej, ideały których wyraził się w boju bojomnikiem był niezapomniany, dla nas Polaków, — wielki Ruy Barbosa.

Niech żyje Pan Prezydent N.A.J. JAŚNIEJSZEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ — Władysław Raczekiewicz.

Niech żyje Wódz Naczelny — Generał Władysław Sikorski i nasza Waleczna Armia.

Cieniom Męczenników i Bohaterów, poległych za wolność — CZĘŚĆ I SŁAWA.

Discurso

do Ministro da Polonia, Dr. Tadeu Skowroński, por ocasião do feriado nacional, em 3 de maio de 1940.

A guerra, que atualmente se disputa, na qual, em primeiro lugar, caiu vítima a Polonia, não tem exemplos na historia do mundo. Os invasores não reconhecem nenhum moral e direitos alguns, nem humanos nem divinos. Todos os tratados e compromissos são violados com um cinismo incrível. Não se faz questão como nas guerras anteriores de subjugar esta ou aquela provincia, ou ainda conseguir a supremacia militar. A guerra de hoje é guerra de países invasores pelo dominio do mundo, é o extermínio de todos, que osa-se enfrentar esta idea, é o triunfo da força brutal, de ferro, das máquinas e de punho, é a vontade de esmagar os mais preciosos ideais da humanidade os quais são a fé, liberdade e honra das nações. Vítimas desta força destruidora e prepotencia, tornaram-se a Austria, Checoslovaquia, Lituania e ultimamente a Finlandia, Dinamarca e Noruega; temem todos os países neutrais da Europa; enfrentou-a a Polonia. Por isso, somente hoje, depois de sete meses de lutas, o mundo todo começa a compreender e avaliar o que foi o sacrificio da Polonia, que grande significação historica tinha a nossa heroica defesa, em nome de que valores morais é civilisadores a nação polonesa preferiu empreender uma luta desigual, em vez de sujeitar-se sem protestos diante da vontade dos juvsosores.

Necessario era o exemplo da Noruega, para que o mundo compreendesse que a nossa resistencia armada, que no primeiro momento parecia tão curta e tão insignificante, era na realidade, em vista de tão perdidos métodos da guerra relampago, um esforço de grande medida e que decidiu sobre os seguintes destinos da guerra e futura victoria. A Noruega, que encontra-se em condições geograficas e territoriais infinitivamente mais favoravel do que a Polonia, sendo um país montanhoso, resguardado por profundos fiords, possuindo magnificas fortificações e junção através do mar com a poderosa esquadra dos aliados, foi ocupada pelo corpo expedicionario alemão, durante uma só noite.

Somente algumas horas foram necessarias para que o exercito alemão occupasse todo o territorio da Dinamarca.

E a Polonia? A Polonia defendeu-se durante um mes inteiro contra, naquele tempo ainda ilesas potencias alemã e sovietica. Defendia-se nas mais dificeis condições teri-

torias e estrategicas, mesmo quando tudo já parecia perdido e cada resistencia parecia umeforço inutil. Defendia-se a heroica população de Westerplatte e Hel, quando esgotada toda a munição, poude enfrentar os canhões dos encouraçados somente com o proprio peito, defendia-se a Varsovia, quasi toda em ruinas e luzindo com as chamas dos incendios, e quando o inimigo annunciou ao mundo, que já conquistou e subjogou definitivamente a inflexivel Polonia, ainda em meados de outubro, o exercito polonês travou uma batalha regular nas proximidades de Kock.

Pois isso, justamente pode-se dizer, que é suficiente tomar um punhado de terra polonesa na mão, para que escorra dela sangue e lagrimas da nação inteira. Mas o inimigo, no seu odio e vontade de dominar sobre os países subjogados, tendia não só derramar a ultima gota de sangue do soldado polonês. Quer ele destruir toda a nação. Tudo conduz ao fim premeditado: Execuções em massa, deportação de milhões de Poloneses de suas moradas seculares de Grande Polonia, Pomerania e Silesia, perseguição religiosa, confiscações de bens e propriedades agricolas, planejada destruição de monumentos, edificios, igrejas, antiquilhas, as mais preciosas lembranças da cultura polonesa e arte, bibliotecas, universidades, escolas, todos esses meios são bons, se tenciona-se não só a exterminação na nação no sentido material desta palavra, mas também aniquilação de suas conquistas intelectuais, sua cultura e de todas as aquisições historicas. Enganam-se porém os Alemães, juntamente com os seus aliados bolchevistas, pensando que conseguirão extinguir uma nação de trinta e cinco milhões, enganam-se os que julgam que os métodos de opressão destruirão um país de milenaria tradição e cultura, que nunca admitirá extranhas ideas e divisas lançadas a força de materialistas, anti-cristianicas concepções de inimigo. A attitude de povo polonês sob a occupação é inflexivel, apesar das perseguições em que vivem hoje milhões de cidadãos poloneses.

Todas as classes sociais, todas as nacionalidades que habitam a Polonia, irmanaram-se num esforço comum para perseverar e aguarde o momento em que a anora da liberdade brilhará novamente sobre a nossa Patria. Mas não só perseverar é a nossa divisa e dever. Precisamos também

lutar, porque só a nação que se baseia na força armada é um elemento valioso, sciente de seus direitos e fins.

Precisamos cooperar num esforço comum, com os nossos poderosos aliados, para derrubar e destruir o inimigo assim que as futuras gerações possam durante dezenas de anos viver em liberdade e gosar do beneficio da paz.

O nosso exercito na França e Inglaterra cresce todo o dia, tanto em numero, como em qualidade e consegue as primeiras victorias no ar e na agua. Nossos aviadores derrubam os primeiros aviões alemães na frente occidental e nossos submarinos afundam as unidades da esquadra alemã. A esquadra polonesa, apesar de, numericamente ser pequena, mas animada pelo espirito de bravura e justa desforra, penetrou ao lado da esquadra britanica no mar Baltico, constituindo um insuravel e precioso elemento a nossa aliada, graças ao seu perfeito conhecimento das aguas do Baltico. E tambem daqui a pouco o nosso exercito continental medirá suas forças com o inimigo.

Patrióticos! Pela primeira vez na nossa historia, comemoramos em tão triste, mas ao mesmo tempo tão elevado ambiente a data natalicia da Constituição de 3 de Maio, feriado nacional polonês. Este dia é o simbolo de liberdade e justiça social da nação polonesa de fins de seculo XVIII, que seja hoje para nos, um simbolo de união e de fé inquebrantavel em nossa victoria.

Os poloneses, habitantes do Brasil, deram já inumeras provas de sua solidariedade com a sofredora nação polonesa, contribuindo com a sua generosidade para aliviar o infortunio dos seus infelizes irmãos.

Em vista do golpe que nos atingiu — uniram-se os braços de todos e a todos esquentou um unico pensamento, unico proposito e um unico elevado fim. Digno e assinalado de ardente patriotismo, o procedimento dos Poloneses na hospitaleira terra do Brasil, impõe respeito geral no meio em que vivem.

As continuas demonstrações de simpatia da sociedade brasileira para com a nossa causa, provam como este nobre povo altamente aprecia as ideias de liberdade e justiça historica, ideais pelos quais sempre lutou o inesquecivel, para nos Poloneses, o grande Rui Barbosa.

Viva o Senhor Presidente da Republica da Polonia, Ladislau Raczekiewicz!

Viva o Chefe Supremo General Ladislau Sikorski e o nosso bravo exercito!

As sombras dos martires e heróis que pereceram pela liberdade — honra e gloria.

Z ostatniej chwili

Londyn, 30 (Polskie Radio) — W Norwegii — sytuacja niezmienną; zatopiono niemiecką łódź podwodną i trzy niemieckie statki transportowe.

Niemcy bombardowali dwa statki Czerwonego Krzyża Norweskiego.

Nad Jugoslawią zauważono ostatnio osiem niemieckich samolotów, latających prawdopodobnie w celach szpiegowskich.

Do Francji przybyło pięciu członków angielskiego parlamentu, aby złożyć wizytę armii polskiej i wziąć udział w rewii wojsk polskich jaka się odbędzie w dzień polskiego święta narodowego — Trzeciego Maja.

W Kanadzie ćwiczy się bardzo wielu lotników, by następnie zasilić angielskie lotnictwo.

Ultimas noticias

Londres, 30 (Radio Polonez) — Em Noruega a situação torna-se inalteravel; afundaram um submarino alemão e tres navios de transporte alemães.

Os alemães bombardearam dois navios da Cruz Vermelha Norueguesa.

Na Jugoslavia sobrevoaram oito aviões alemães, provavelmente com os fins de reconhecimento do territorio.

Chegaram á França cinco membros do parlamento ingles, para visitar as tropas polonesas aí constituídas e tomar parte nas festividades e desfile das mesmas do dia do feriado nacional polones — Tres de Maio.

Em Canada exercita-se muitos aviadores, que em seguida irão fortalecer as fileiras da aviação inglesa.

FESTA DO GLOIOSO S. Estanisláu

Rua Emiliano Pereta

(antiga Aquidabam)

Programa:

3 de Maio inicio das novenas ás 7 horas da noite com o maior esplendor possível e na intenção dos noveneros. 12 de Maio (Domingo) alvorada com tiros de bateria. Neste dia as missas celebram-se ás 7,30 horas, rezadas pelo Padre José Poliga com a Comunhão Geral do Apostolado e demais féis. A missa das 10 horas será celebrada na intenção de todas as Exmas. Familias dos festeiros e noveneros. Durante o dia haverá: leitão, tombo, churrascada e outras diversões, para as quais solicita-se prendas. Convidamos os associados das diversas Congregações e ao povo em geral para receberem a Sagrada Comunhão durante o periodo das novenas.

Os Festeiros